

ÇOKTAN SEÇMELİ SORU HAZIRLAMA KONUSUNDA ÖNERİLER

1. Soru kökü, sınava girenin soruyu yanıtlayabilmesi için gereken düzeyde ayrıntılı bilgi içermelidir. (Sorgulanan konu ile ilişkili olarak değişmek üzere hastanın yaşı, hikayesi, tümörün yerleşim yeri, makroskobik bulguları, radyolojik bulguları vb gibi). Ardından gelen bir soru cümlesi ile olguyla ilgili "neyin" adaydan beklendiği sorulur. Olgu kullanılmayan sorularda sadece soru cümlesi yer alır. Soru cümlesi; pozitif, anlaşılır ve kısa tek bir cümle şeklinde olmalıdır. **“Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? Hangisi beklenmez? Hangisi görülmez?”** şeklindeki olumsuz soru cümlesi ile yapılandırılmış sorular **önerilmemektedir**. Eğer olumsuz soru cümlesi ile soru hazırlanılmışsa soru sözcüğünün altı çizilmelidir.
2. Soru kökünde soruyu yanıtlamak için gerekli ön bilgi dışında bilgi olmamalıdır. Soru kökü anlaşılır ve net olmalıdır.
3. Soru kökü ve seçenekler arasında konu bütünlüğü olmalıdır. Çoktan seçmeli sorunun önceden tasarlanmış net bir sorgulama hedefi olmalı ve seçeneklerde yer alan bilgiler de aynı konu ile ilişkili olmalıdır.
4. Seçenekler arasında birbirinin **tam tersi seçenekler olmamalıdır**. Aksi takdirde diğer seçenekler etkisiz hale gelecektir.
5. Çoktan seçmeli soru tekniğinde seçenekler arasında **hepsi veya hiçbiri sözcüklerini içeren seçenekler** yanıt olarak veya çeldirici olarak **bulunmamalıdır**. Aksi takdirde iki seçeneğin doğru veya yanlış olarak değerlendirilebilmesi ile diğer seçenekler etkisiz hale gelecektir.
6. Görece uzun ifade edilmiş seçenek kullanmaktan kaçınılmalıdır. Seçenekler uzunluk ve kısalık olarak birbiri ile uyumlu olmalıdır. Doğru yanıt seçeneğinin detaylı ve uzun tarif edilmesi diğer çeldirici seçenekleri etkisizleştirebilir. Bu yüzden çeldiricilerden en azından bir bölümü de benzer uzunlukta olmalıdır.
7. Soru kökünde veya seçenekler arasında **”arasıra”, “yaygın olarak”, “nadiren”, “her zaman”, “hiçbir zaman”** gibi belirsiz veya mutlak kesinlik ifade eden tanımlamalardan **kaçınmak gerekir**.
8. Seçeneklerde rakamlar kullanılıyorsa hepsi aynı tarzda ve birimde olmalı ve belirli bir sıra düzeni içinde (küçükten büyüğe veya tersi) sıralanmalıdır. Rakamsal veriler çeşitli kaynaklara göre değişkenlik gösterebileceğinden çok kesin bilgiler dışında rakamsal seçenekli soru türlerinden kaçınmak uygun olur.
9. Doğru cevap, sınanan kişi konu hakkında bilgi sahibi ise bir bakışta göze çarpmalıdır. Doğru cevap ile ilgili şüpheli bir durum veya tartışma olmamalıdır.

Örnek sorular

1. Bilgiyi kullanan, değerlendirme temelli soru örnekleri

Histopatolojik resimlerini gördüğünüz retroperitoneal yerleşimli 20 cm çaplı tümörde histopatolojik olarak en olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

- Leiomyosarkom
- Gastrointestinal stromal tümör
- Pleomorfik sarkom
- Malign periferik sinir kılıfı tümörü
- Dediferansiye liposarkom

Aşağıdaki tümörlerden hangisinde FNCLCC (Fransız Federasyonu Kanseri Merkezi) sisteminin önerdiği, tümör diferansiyasyonu, mitoz oranı ve nekroz parametreleri kullanılarak saptanan tümör derecesi, prognoz ile direkt ilişkilidir?

- Leiomyosarkom
- Şeffaf hücreli sarkom
- Yumuşak dokuların alveoler sarkomu
- Rabdomyosarkom
- Anjiosarkom

2. Bilgiyi çağıran, hatırlama temelli soru örnekleri

Aşağıdaki hastalıklardan hangisinde direkt immunfloresan yöntemle papiller dermada granüler IgA birikimi saptanır?

- Pemfigus vulgaris
- Büllöz pemfigoid
- Henoch-Schönlein purpurası
- Dermatitis herpetiformis
- Lineer IgA dermatozu

Aşağıdaki tümörlerden hangisinin tipik yerleşim yeri conus medullaristir?

- Miksopapiller ependimom
- Subependimom
- Subependimal dev hücreli astrositom
- Pleomorfik ksantoastrositom
- Pilositik astrositom

Kaynaklar

- Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, “Çoktan seçmeli soru hazırlamak için kurallar- öneriler” kılavuzu 2012 *tead.med.ege.edu.tr*
- Susan M. Case, David B. Swanson (Contributing Authors) 2003, Constructing Written Test Questions For the Basic and Clinical Sciences, National Board of Medical Examiners (NBME), Philadelphia, USA